

(המשך מעמוד 53)

המירפסת לאחר ששמעה את ציפצוף האוטו של זה שמויין אותה.

אח, כואב לי משהו. זה צובט אותי. הנה אני רואה אותם מתגשקים ומתחבקים. טפו על החיים שאני חי. לפני כמה ביקורים אמרה לי: "אני בכלל לא חושבת על מין". היא לא מבינה שזה לא תלוי כל כך בחשיבה. ובכלל, מה אני חושב לעצמי, שהיא בוליעץ או מה? היא בתיאדם. וגם היא צריכה זיין כמו שאני צריך לאונן.

■ ■ ■

תפראו איזה בוגד אני. כל פעם שאני מאונן אני חושב על מישהי אחרת ולא על אשתי. או מדוע יש לי הצביטה הזאת בלב שכאני חושב כרגע שהיא מזדייגת עם ההוא? אה, בגלל שאני חושב שאשתי היא רכוש. ואין לה הזכות שתהיה לה אוטונומיה משלה. אני מקנא. מדוע? עקב זה שהיא שם ואני כאן. היא חיה בגלגל־זמן שונה מגלגל־הזמן שלי. ההצגה חייבת להישחק. היא אשה. אתם מבינים? יש ביקורים, שאני רואה אותה במשך חצי שעה ממש כ"שזונה". מדוע? מפני שהיא משחקת את האשה הנאמנה לבעלה. זיוף! זיוף! מדוע? מפני שלפני כמה חודשים אמר לי סוהר שהוא ראה אותה עולה לאוטו מסוג אאודי. עם גבר שישב בהגה. מי הוא גבר זה? אולי אחד החברים שלי? לא יתכן. זה אסור. אבל הכל יכול להיות. לא אמרתי לה דבר על כך. הנה לכם זיוף נגד זיוף. ואם הייתי אומר לה דבר, הייתי נכנס איתה

בלי תחוננים, ותוך כדי ביקור צנעני מפיל את הסיגרית מהיד שלו. ישר מתחת לשולחן, וכשהוא מתכופף לקחת את הסיגרית, אשתו מפשקת את רגליה. והסוהר יושב בתמימות ולא מעלה בדעתו מה המשחק. עד שיום אחד הסוהר בעצמו התכופף, וקלט את המשחק. והוא מספר לי על האשה של צנעני, שלא זו לה עפפה, לעומת צנעני שהתרגש, ולא מסתכל לסוהר בעיניים עד היום. לעומת זאת שאשתו לא עשתה לסוהר חשבון: "אז מה אם אני מראה לבעלי את הערווה שלי?"

פחד־מוות

אתם יודעים, העונרת הסוציאלית שלי אף פעם לא רוצה לומר לי בת כמה היא. נורא מפחדת מזיקנה. מכאן שהיאם פחדת ממוות, כמוני וכמוך. וגם אני מפחדת מזיקנה. אתם יודעים למה? מפני שעוד לא ראיתי כלום, לא חייתי חיים פרודוקטיביים בטרם זיקנה. אדם בלתי יצרני באמת מתנוון בכל אישיותו. אבל מה עם המטפלת? מדוע היא צריכה לפחד? מפני שגם היא לא חיתה את חייה כראוי, למרות כל האפשרויות שהיו בידיה. ואולי זו סתם ספקולציה שלי. אבל תסכימו איתי שאדם שהו בטרם זיקנה חיים פרודוקטיביים אינו מתנוון בשום אופן. אדרבא, סגולות השכל והרגש שהתפתחו בנפשו

העובדת הסוציאלית מתחרמנת בדגע זה על אחד האסירים. שיש לו גוף יפה. היא ממש שכחה את עצמה והמשיכה להביט בו בתאוה"

לפלוטר, והייתי ממוטט את הכל, והייתי עלול להפסיד את השליש שלי. אני שפוט כעת לחמש שנים, ותוך כדי החמש שנים קיבלתי מאסר־עולם. האנשים שסביבה בחוף אומרים לי שהיא מטומטמת שהיא מחכה לי. בצדק, כי מה יש לה ממני, חוץ מהצרות, מהביקורים, מהמיכתבים והמזיוף שאנו משחקים אחד על השני. הוואה־עצמית. מדוע היא ממשיכה איתי? הרי יש לה מישהו בחוץ. אני מילא. צריך אותה. אבל מה היא צריכה אותי?

הנה עולה לי התמונה הבאה: אשתו של בן־ארי רודפת אחריו בכל מאסר ומאסר שהוא יושב, נאמנה לו ומסורה לו. שטויות. אין לה ברירה אחרת. היא חייבת להיות אחת שכזו, ומדוע? מפני אותו פחד של בדידות שמטיל את האימה שלו על בני־אדם.

הנה גם אשתו של אמזלג סובלת. והנה לכם אשתו של חיים צנעני. והנה אשתו של אברעלי, עם שמונה ילדים, ובאה על עם "בעלה" לביקורים, ומניקה את התינוק בשעת הביקור. יש לה שדיים כמו לפרה, ואינה מתביישת לחשוף את שדיה בפני הקהל הרב שבביקור. היא מתביישת לחשוף רק את פניה. ואברעלי עושה את עצמו מדברי איתה, ומתחרמן על השדיים שלה. והיא מניקה את התינוק במשך כל הביקור כשהיא מחליפה את השד האחד בשד השני.

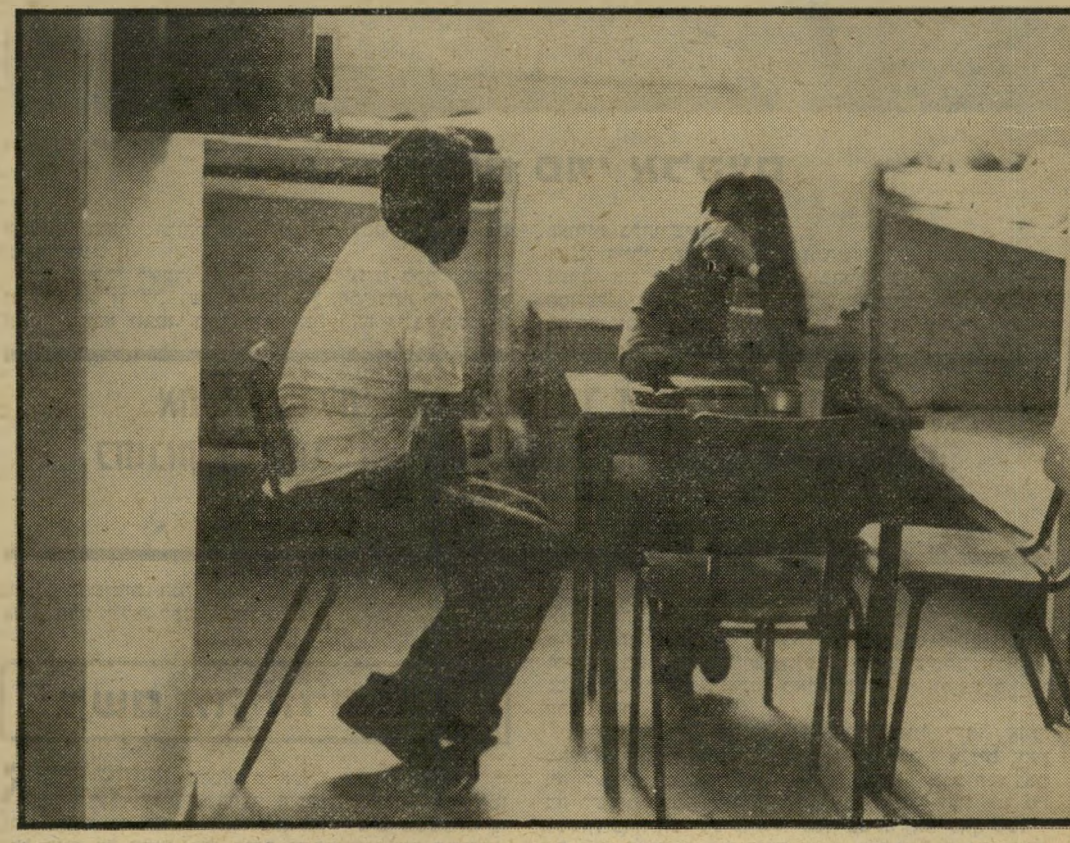
או קחו, למשל, את אשתו של צנעני שבאה לביקורים

בתהליך החיים היצרניים, מוסיפות לצמוח למרות שקיעת עוורו הגופני והפחד מהמוות. אין מה לעשות עם הסתירה הקיומית הזאת, היא הסתירה שבין החיים והמוות. האדם אינו יכול לבטלה, ומתקוות זאת משפיעה עמוק על חייו. "כל אשר לאיש יתן בעד נפשו" (איוב, ב', ד') וגם שפינוזה מדבר על כך שהוא אומר: "החכם אינו נותן דעתו על המוות, אלא על החיים".

יצא לך לראות את עצמך מת כמה פעמים בעיני רוחך? אם לא, תנסה ותחוש. זה מטריד אותי שאני צריך למות ולא ראיתי דבר ולא עשיתי דבר. איך אומרים? אין אדם חי פעמיים. אולם יש כאלה שאפילו פעם אחת אינם יודעים לחיות. כמוני, ואולי גם כמוך. אדם לוחם מתחיל לחשוב על מותו רק כשהדברים מתחילים להיראות לו בלתי ברורים. צריך להתמודד עם זה. צריך להתמודד, ואין לברוח מכך בשום דרך. יש לעמוד פנים־אל־פנים מול המוות.

■ ■ ■

פעמים אתה לא יודע מדוע אתה מרגיש במתח. היום אני קצת במתח. וגם הסביבה נראית לי במתח מסויים. גם הסוהר של החצר שרוי במתח. אני יושב במיטתי בישיבה מזרחית ומעשן לי סיגריה. רוב דיירי התא מטיילים בחצר הגדולה של הכלא, פרט לפרנקו ולאברעלי. אני רואה את פרנקו קורא בספר, ואברעלי עושה כביסה.

"העונרת הסוציאלית שלי אף פעם לא רוצה לומר לי בת כמה היא. נורא מפחדת מזיקנה".

אני מנסה לבדוק את עצמי. ממה נובע המתח הזה? אולי אני אלך לחדרו של חברי שיטריט? הוא דר בתא מס' 5. אני קם והולך לתאו. אני רואה שני אסירים משחקים ששיש על המיטה. בפניה של החדר אני רואה עוד שני אסירים משוחחים. בפניה של החדר אני רואה שלושה אסירים מדברים וצוחקים מפעם לפעם. את שיטריט אני רואה שוכב לו במיטה. הנה, הוא מחייך אלי. אני מתקרב אליו ויושב על המיטה שלו. ואומר לו —

אני: מה העניינים, שיטריט?

שיטריט: לא יודע, אני מרגיש שעומד לקרות משהו.

אני: גם אני, הגיע אלי המתח הזה.

שיטריט: בוא נצא לטייל בחצר.

אני: בוא! (אנו קמים ויוצאים לחצר, מתחילים לעשות רונדלים הלוך־חוזר במסלול אחד).

שיטריט: מעניין, מי הקורבן?

אני: בטח או יהודי, או מהערבים הפליליים ממזרח־ירושלים.

שיטריט: יותר מתקבל אצלי הערבים ממזרח־ירושלים, אלה כל הזמן מסתובבים ביניהם לבין עצמם על הסמים.

אני: מבחין בתנועה של כניסה ויציאה של ארבעה אסירים מתא שלוש, ביניהם ערבי כושני.

אני: שים לב לתא מיספר שלוש!

שיטריט: ראיתי!

אני: יש עניין עם הכרטי?

שיטריט: הוא נראה מתוח!

אני: כן, הוא יהיה הנתקף. מה אתה אומר?

שיטריט: אי־אפשר לדעת. הנה, הכושי הלך והתיישב בפניה החצר. עוד מעט תראה שיקראו לו עוד פעם לתוך התא. להמשך הביורור.

אני: מעניין איך הם מנהלים מי־שפטר־חברים.

שיטריט: אצלם מקבלים את דעתו של המנהיג מהר מאוד. הנה, סמל החצר מדבר עם הכושי בפניה.

אני: הרגישו בעניין, ועכשיו יכניסו אותו לבידוד כ"טעו־הגנה". יותר טוב ככה. הכל ירגע עכשיו. אתמול עבר בשלום ולא קרה דבר.

אשר ידלין

עודד: הביאו עוד אסיר חדש. שים־לב, הוא עומד שם בפניה.

רוני: אתה יודע מי זה?

עודד: לא, אני לא מזהה אותו.

רוני: זה אשר ידלין, מהעניין של קופת־חולים.

עודד: הנה לך, מאגי־א רמה לבריא עמיקתא.

רוני: בוא, גלך לדבר איתו.

עודד: לא, אנחנו נקרא לו לתא אצלנו ונכיר אותו מקרוב.

רוני: תראה איך הוא נראה עם המדים של האסירים. כמו גרוטאה.

עודד: לך וקרא לו לתא.

רוני: מביא את ידלין.

עודד: שב, מר ידלין (הוא מתיישב וסוקר את התא ואוטנו). מה אדוני רוצה לשמות? קפה או תה?

ידלין: מותר לכם להחזיק קפה?

עודד: מותר לאסיר לקנות בקנטינה נס־קפה. קפה תורכי אסור, אבל אנחנו מסתדרים.

רוני: אני כבר מכין את הקפה (הוא מוציא מתוך המחבוא מזלג חשמלי לחימום המים. זהו מזלג מאולתר, שעשוי משני קרשים, שני סכיני־גילוח וחוט. את החוטים אנחנו מחברים לנורה. רוני נותן לידלין את הקפה).

ידלין: תודה.

עודד: אני מקווה שלא ישאירו אותך זמן רב בחוץ הג'ונגל הזה.

ידלין: אני יודע לחיות עם זה גם כן.

עודד: זה דבר טוב, לדעת להתאקלם.

ידלין: בחדר שממול, האסירים לא רוצים אותי בתא שלהם.

עודד: אצלנו כאן אין מקום, אבל אתה יכול לישון על השולחן, אם תרצה (רוני עושה פרצוף, ובצדק, כי אנו חיים כאן 15 אסירים בחדר קטן).

ידלין: למיספר יגמם, עד שיסדרו לי מיטה.

רוני: יש אנשים שמחכים בתור למיטה עד שתתפנה, וכבר שנה הם ישנים בריצפה. או אתה רוצה מיטה ביום אחד??

עודד: זו באמת בעייה, עם סידור מיטה. יותר מדי צפוף כאן. אולי תהיה איוו חנינה בקרוב. ברחו לך כל החברים שלך?

ידלין: זה החיים, ככה זה.

רוני: עודד, נעשה פגו? (הכוונה לטיגריט־חשיש שמנה ידלין לא מבין על מה מדברים).

עודד: לי לא בא. אני בשיחה, תעשו בפניה של החדר. זהו, מר ידלין. כאן תלמד את הסלנג, ותתרגל להווי המקומי. זהותך ותפקידך יש להם תפקיד כאן, עקב השוני שבך.

רוני: זה סתם גנב מהמערך, והוא מסריח. אתה היית שם למעלה וראית את כל המתרחש למטה, ובמקום לעשות טוב אתה עושה רע. ולמי? במי זה פגע אם לא בנו. אנחנו שכונת־העוני, אנחנו המרוקאים. זבל שכמוך, צא ביכלל מהחדר!

אשר ידלין: קם ויוצא מהחדר, ואני מלווה אותו.

עודד: מר ידלין, אל תיקח ללב. הוא מסומם, ונוסף לזה הוא יושב חף מפשע. והוא שונא את המיפלגה שלך.

ידלין: עונה בגימגום ומתרחק. מאז ואילך, כמעט בכל תא היו האסירים משפילים אותו, וכל יום ראינו